

KONKURS CHEMICZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

SCHEMAT OCENIANIA – etap wojewódzki

1. Ogólne zasady oceniania

- Uczeń otrzymuje punkty tylko za poprawne rozwiązania, **precyzyjnie** odpowiadające poleceniom zawartym w zadaniach.
- Odpowiedzi niezgodne z poleceniem (nie na temat) są traktowane jak brak odpowiedzi.
- Niewłaściwy dobór lub brak współczynników w równaniu reakcji powoduje utratę punktów za zapis tego równania.
- Jeśli uczeń podaje poprawną i błędną odpowiedź – nie otrzymuje punktu.
- W rozwiązaniach zadań rachunkowych oceniane są: metoda, wykonanie obliczeń i podanie wyniku z prawidłową jednostką. Błędny zapis jednostki lub jej brak przy ostatecznym wyniku liczbowym wielkości mianowanej powoduje utratę 1 punktu.
- Jeśli uczeń w rozwiązaniu zadania stosuje wartości przybliżone, to muszą one być wykonane zgodnie z zasadami matematycznymi i zgodnie z poleceniem.
- Błąd w obliczeniach powoduje utratę 1 punktu.
- **Jeśli uczeń źle zaprojektował doświadczenie chemiczne, pozostałych części zadania nie ocenia się i uczeń otrzymuje 0 punktów.**

	Oczekiwana odpowiedź	Schemat oceniania	Maksymalna liczba punktów
1.	160 g	<ul style="list-style-type: none"> • poprawna metoda rozwiązania i poprawne obliczenia – 1 pkt • poprawny wynik wraz z jednostką – 1 pkt 	2 pkt
2.	etap 1. $3\text{Fe}_2\text{O}_3 + \text{CO} \rightarrow 2\text{Fe}_3\text{O}_4 + \text{CO}_2$ etap 2. $\text{Fe}_3\text{O}_4 + 4\text{CO} \rightarrow 3\text{Fe} + 4\text{CO}_2$	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisane równanie reakcji – 1 pkt x 2 	2 pkt
3.	P, P, F	<ul style="list-style-type: none"> • poprawna odpowiedź – 1 pkt 	1 pkt
4.	Numery probówek: 1, 2, 4 Uzasadnienie: związki te posiadają co najmniej dwie grupy hydroksylowe (wodorotlenowe) (przy sąsiadujących atomach węgla).	<ul style="list-style-type: none"> • poprawne wskazanie probówek – 1 pkt • poprawne uzasadnienie – 1 pkt <p><i>Uwaga! Jeśli uczeń wskazuje błędne probówki, nie oceniamy poprawności uzasadnienia.</i></p>	2 pkt
5.	probówka 1: wytrąca się osad barwy pomarańczowoczerwonej probówka 2: wytrąca się czarny osad probówka 3: osad przyjmuje barwę pomarańczowoczerwoną probówka 4: wytrąca się czarny osad	<ul style="list-style-type: none"> • poprawne obserwacje w czterech probówkach – 2 pkt • poprawne obserwacje w trzech probówkach – 1 pkt • pozostałe przypadki – 0 pkt 	2 pkt
6.	numery probówek: 1, 3 nazwa grupy funkcyjnej: aldehydowa	<ul style="list-style-type: none"> • poprawne wskazanie probówek – 1 pkt • poprawna nazwa grupy – 1 pkt 	2 pkt
7.	$\text{HCHO} + 2\text{Cu}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{HCOOH} + \text{Cu}_2\text{O} + 2\text{H}_2\text{O}$ utleniacza	<ul style="list-style-type: none"> • poprawne równanie reakcji – 1 pkt • poprawna odpowiedź – 1 pkt 	2 pkt

8.	D	<ul style="list-style-type: none"> poprawna odpowiedź – 1 pkt 	1 pkt
9.	C	<ul style="list-style-type: none"> poprawna odpowiedź – 1 pkt 	1 pkt
10.	$\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \cdot 18\text{H}_2\text{O}$	<ul style="list-style-type: none"> poprawna metoda rozwiązania i poprawne obliczenia – 1 pkt poprawnie zapisany wzór hydratu – 1 pkt 	2 pkt
11.	$2,5 \text{ mol/dm}^3$	<ul style="list-style-type: none"> poprawna metoda rozwiązania i poprawne obliczenia – 1 pkt poprawny wynik wraz z jednostką – 1 pkt 	2 pkt
12.	<p>a) wzór odczynnika: Br_2 wzór substancji: $\text{CH}_3 - \text{CO} - \text{CH}_3$ nazwa systematyczna: propanon</p> <p>b) propenal i kwas propenowy to substancje nienasycone, a propanon to związek nasycony. lub propenal i kwas propenowy pomiędzy atomami węgla posiadają wiązania podwójne, a propanon tylko pojedyncze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawny wybór odczynnika – 1 pkt poprawny wzór półstrukturalny i nazwa systematyczna – 1 pkt poprawne wskazanie różnic – 1 pkt <p><i>Uwaga!</i> <i>Jeśli uczeń odwołuje się do obecności wiązań podwójnych w cząsteczkach propenal i kwasu propenowego, musi być w jego wypowiedzi zawarta informacja, że są to wiązania pomiędzy atomami węgla.</i></p>	3 pkt
13.	<p>wzór odczynnika: $\text{Cu}(\text{OH})_2$ obserwacje: w probówce z propenalem osad zmienia barwę na pomarańczowoczerwoną, a w probówce z kwasem propenowym powstaje (niebieski) roztwór.</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawny wybór odczynnika – 1 pkt poprawne obserwacje – 1 pkt 	2 pkt
14.	<p>dwa dowolne równania reakcji spośród: $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CHO} + \text{Br}_2 \rightarrow \text{CH}_2\text{Br}-\text{CHBr}-\text{CHO}$ $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{COOH} + \text{Br}_2 \rightarrow \text{CH}_2\text{Br}-\text{CHBr}-\text{COOH}$ $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CHO} + 2\text{Cu}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{CH}_2=\text{CH}-\text{COOH} + \text{Cu}_2\text{O} + 2\text{H}_2\text{O}$ $2\text{CH}_2=\text{CH}-\text{COOH} + \text{Cu}(\text{OH})_2 \rightarrow (\text{CH}_2=\text{CH}-\text{COO})_2\text{Cu} + 2\text{H}_2\text{O}$</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawne równanie reakcji – 1 pkt x 2 	2 pkt
15.	<p>nazwa substancji: albumina wzór elementu: $-\text{CO}-\text{NH}-$ nazwa elementu: wiązanie peptydowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawne trzy wpisy – 2 pkt poprawne dwa wpisy – 1 pkt inna odpowiedź – 0 pkt 	2 pkt
16.	<p>kolejne wpisy: 2 brak 1, 3 brak</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawne cztery wpisy – 2 pkt poprawne trzy wpisy – 1 pkt inna odpowiedź – 0 pkt 	2 pkt
17.	<p>próbówka 1: $2\text{Al} + 6\text{H}^+ \rightarrow 3\text{H}_2 + 2\text{Al}^{3+}$ próbówka 2: reakcja nie zachodzi próbówka 3: $2\text{Ag}^+ + \text{Cu} \rightarrow \text{Cu}^{2+} + 2\text{Ag}$</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawne trzy wpisy – 2 pkt poprawne dwa wpisy – 1 pkt inna odpowiedź – 0 pkt 	2 pkt
18.	<p>$\text{C}_3\text{H}_9\text{N}$ $\text{CH}_3-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{NH}_2$ propano-1-amina <i>lub</i> $\text{CH}_3-\text{CH}(\text{NH}_2)-\text{CH}_3$ propano-2-amina</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawna metoda rozwiązania i poprawne obliczenia – 2 pkt poprawny wzór półstrukturalny i nazwa systematyczna aminy – 1 pkt 	3 pkt

<p>19.</p>	<p>a) $\text{HCOOH} + 2\text{Cu}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{CO}_2 + \text{Cu}_2\text{O} + 3\text{H}_2\text{O}$ b) III c) $\text{CH}_3\text{-CH}(\text{OH})\text{-CH}_2\text{-CH}_3 + \text{CuO} \rightarrow \text{Cu} + \text{H}_2\text{O} + \text{CH}_3\text{-CO-CH}_2\text{-CH}_3$ d) alkoholi $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO} + \text{H}_2 \rightarrow \text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ e) $2\text{HCOOH} + \text{Cu}(\text{OH})_2 \rightarrow (\text{HCOO})_2\text{Cu} + 2\text{H}_2\text{O}$</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisane równania reakcji w podpunktach a), c), e) – 1 pkt x 3 • poprawne podanie grupy i zapisanie równania reakcji w podpunkcie d) – 1 pkt • poprawny wpis w podpunkcie b) – 1 pkt 	<p>5 pkt</p>
<p>20.</p>	<p>a) 0,558 g b) 102 g c) 1,28 g</p>	<ul style="list-style-type: none"> • każda poprawnie obliczona masa – 1 pkt x 3 • 	<p>3 pkt</p>
<p>21.</p>	<p>a) CuSO_4, siarczan(VI) miedzi(II) b) 1. $\text{Cu}^{2+} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Cu}(\text{OH})_2 + 2\text{H}^+$ 2. $\text{Cu}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{CuO} + \text{H}_2\text{O}$ 3. $\text{CuO} + 2\text{HNO}_3 \rightarrow \text{Cu}(\text{NO}_3)_2 + \text{H}_2\text{O}$ 4. $\text{Ba}^{2+} + 2\text{OH}^- + 2\text{H}^+ + \text{SO}_4^{2-} \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$ c) $\text{pH} < 7$</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawny wzór i nazwa soli – 1 pkt • poprawnie zapisane równanie reakcji – 1 pkt x 4 • poprawna odpowiedź w podpunkcie c) – 1 pkt 	<p>6 pkt</p>
<p>22.</p>	<p>a) obojętny b) zasadowy c) obojętny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawne trzy wpisy – 2 pkt • poprawne dwa wpisy – 1 pkt • inna odpowiedź – 0 pkt 	<p>2 pkt</p>
<p>23.</p>	<p>$2\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOH} + 2\text{Na} \rightarrow 2\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COONa} + \text{H}_2$ $2\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOH} + \text{MgO} \rightarrow (\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COO})_2\text{Mg} + \text{H}_2\text{O}$ $\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOH} + \text{KOH} \rightarrow \text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOK} + \text{H}_2\text{O}$ $\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOH} + \text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH} \rightarrow \text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOCH}_2\text{CH}_3 + \text{H}_2\text{O}$ $2\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOH} + \text{K}_2\text{CO}_3 \rightarrow 2\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOK} + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$ $2\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{COOH} \rightarrow \text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{CONHCH}_2\text{COOH} + \text{H}_2\text{O}$</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisane równanie reakcji – 1 pkt x 6 	<p>6 pkt</p>
<p>24.</p>	<p>NaNH_2, Mg_2N_3, NH_4Cl</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawna odpowiedź – 1 pkt 	<p>1 pkt</p>
<p>25.</p>	<p>bilans elektronowy: $\begin{cases} 2\text{As}^{\text{III}} \rightarrow 2\text{As}^{\text{V}} + 4\text{e}^- & / \cdot 3 \\ \text{N}^{\text{V}} + 3\text{e}^- \rightarrow \text{N}^{\text{II}} & / \cdot 4 \end{cases}$ $3\text{As}_2\text{O}_3 + 4\text{HNO}_3 + 7\text{H}_2\text{O} \rightarrow 6\text{H}_3\text{AsO}_4 + 4\text{NO}$</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawny bilans elektronowy – 1 pkt • poprawnie dobrane współczynniki – 1 pkt 	<p>2 pkt</p>